

HERCEGKÚTI HÍREK

HERCEGKÚTKÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA
2011. SZEPTEMBER HÓ, 12. ÉVFOLYAM 9. SZÁM ÁRA: 170,-

NÉPSZÁMLÁLÁS 2011.

Az Országgyűlés a 2011. évi népszámlálásról szóló 2009. évi CXXXIX. törvénnyel elrendelte, hogy 2011. évben a természetes személyekről és a lakásokról nép- és lakásszámlálást (a továbbiakban: népszámlálás) kell tartani.

Magyarországon mai értelemben vett népszámlálást 1869 óta tartanak, általában tízévenként, így a 2011. évi a 15. lesz a magyar népszámlálások sorában.

Első ízben nyílik mód a kérdőívek elektronikus kitöltésére 2011. október 1. és október 16. napja között.

Az összeírás 2011. október 1. és 2011. október 31. között, a póttösszeírás 2011. november 1. és 2011. november 8. között történik.

Ez a teljes körű lakás- és személyösszeírás azonban egy meghatározott „eszmei időpontra” vonatkozóan készíti állapotfelvételt. **Az eszmei időpont 2011. október 1. (szombat) 0 óra lesz,** vagyis az adatszolgáltatónak erre az időpontra jellemző állapot szerint kell megválaszolnia a kérdőív kérdéseit.

A népszámlálás a természetes személyekre, valamint az ország területén lévő lakásokra, lakott üdülőkre és lakott egyéb lakóegységekre terjed ki, beleértve a közösségi épületek elhelyezést szolgáló intézményeket/intézeteket is.

A népszámlálási törvény szerint **az adatszolgáltatás** – a törvényben meghatározott esetek kivételével – **kötelező**. A népszámlálási kérdések egyik része a lakásokra vonatkozik, másik része pedig a személyekre. Az adatszolgáltatás a nemzetiségre, az anyanyelvre, a vallásra, a tartós betegségre, a fogyatékosagra vonatkozóan önkéntes. Lényeges eleme a jogszabálynak, hogy az adatszolgáltatók kötelesek a népszámlálás körébe tartozó adatokat a valóságnak megfelelően megadni. A kötelező adatszolgáltatás megtagadása a törvény szerint szabálysértés.

Az adatszolgáltatók háromféle válaszadási lehetőség közül választhatnak:

- interneten keresztül maguk válaszolhatnak a kérdésekre az elektronikus kérdőív kitöltésével, vagy
- papíralapú kérdőívet töltenek ki önállóan, vagy pedig
- a számlálóbiztos személyes közreműködésével (a hagyományos interjú módszer keretében) adják meg a válaszokat.

A számlálóbiztosok 2011. szeptember 27-30 között minden háztartásba eljuttatják **az adatfelvételi csomagot, amely tartalmazza majd a lakás- és a személyi kérdőív egy-egy példányát,** egy tájékoztató levelet, valamint szerepelnek az internetes kitöltéshez szükséges azonosítók. Az internetes kapu október 16-ig lesz nyitva, és ugyanezen időpontig lesz lehetőség a papír kérdőívek önálló kitöltésére is. **Fontos, hogy amennyiben egy háztartás az internetes kitöltés mellett dönt, akkor valamennyi ott lakó személynek ezt a kitöltési módot kell választania!**

Október 1-jétől kezdve a számlálóbiztosok felkeresik a háztartásokat, hogy megtudják, kik szeretnék a kérdőíveket önállóan kitölteni vagy a kérdésekre helyben, a kérdezőnek válaszolni. Október 16. után már csak a számlálóbiztosok segítségével lehet adatot szolgáltatni!

A népszámlálás helyi előkészítéséről és az adatfelvétel végrehajtásáról a települési önkormányzat jegyzője, mint települési népszámlálási felelős gondoskodik. A népszámlálási adatfelvételt a számlálóbiztosok végzik, ők állnak majd közvetlen kapcsolatban az adatszolgáltatókkal. Hercegkút településen a számlálóbiztosi feladatokat Deák Bertalanné és Nádasi Bálintné fogja végezni.

A népszámlálás az egyedüli teljes körű statisztikai adatgyűjtés, amely egy adott időpontra vonatkozó számba veszi az ország valamennyi lakosát és lakását, és átfogó képet nyújt az ország, a társadalom valós állapotáról, változásairól. Az elmúlt időszakban, az országban soha nem tapasztalt mértékű társadalmi-gazdasági átalakulási folyamat zajlott le. A népszámlálás jelentősége ezért nem csupán a népességszám egyszerű megállapítása, hanem összetételének részletesebb leírása és olyan elemzések, összefüggések feltárása is, amelyekre egy népességnyilvántartás nem tud választ adni. Mindezek mellett a népszámlálás adatai a lakóhelyünk, szűkebb környezetünk fejlesztését is megkönnyítik, az adatok segítséget nyújtanak a tervezéshez, prognózisok készítéséhez, a fejlesztési irányok meghatározásához.

dr. Stumpf Enikő körjegyző,
települési népszámlálási felelős

NÉPSZÁMLÁLÁS 2011. OKTÓBER

A népszámlálási adatfelvételt megelőzően 2011. szeptember 27-30. között minden címre eljuttatják a számlálóbiztosok az adatfelvételi csomagot, melyet az adatfelvételig szíveskedjenek megőrizni!

A csomag tartalmazza a lakás- és a személyi kérdőív egy-egy példányát, valamint egy tájékoztató levelet. **A lakás-kérdőíven szerepelnek az internetes kitöltéshez szükséges azonosítók.** Az adatfelvételi csomagban lévő dokumentumok az előzetes tájékozódást segítik.

Az elektronikus kérdőív kitöltése

A népszámlálások hazai történetében először tölthetőek ki a kérdőívek interneten keresztül. A kód technikai segédesszköz, az egyedi azonosítást nem teszi lehetővé, az esetleges átfedések elkerülését szolgálja. A kód segítségével az adatszolgáltatók megkezdhetik a saját háztartásukra vonatkozó lakás- és személyi kérdőívek online kitöltését. Az adatbevitel során a rendszer folyamatosan támogatja, segíti a kérdések helyes kitöltését.

Az internetes válaszadásra 2011. október 1-jétől október 16-ig van mód a www.nepszamlalas.hu oldalon.

A népszámlálási kérdőíveket lakásonként azonos módon kell kitölteni, a lakásban élők mindegyikének adatait egységesen vagy papíron, vagy elektronikusan adják meg.

A papír kérdőív önálló kitöltése

A megkérdezettek a papír kérdőív önálló kitöltésével is megválaszolhatják a kérdéseket. A kérdőívek kitöltése a kézhezvétel után azonnal megkezdhető. Mivel az adatfelvételi csomag egy lakás és egy személyi kérdőívet tartalmaz, így a papír alapú kitöltéshez Önnek a számlálóbiztosától kell megfelelő számú személyi kérdőívet kérnie. A kérdőívet letöltheti az internetről, vagy hozzájuthat még a Hivatalban. A válaszadást rövid útmutató is segíti. A kitöltött kérdőíveket előre egyeztetett időpontban lehet a számlálóbiztosnak átadni. A kérdőív papír alapú kitöltésére 2011. október 1-jétől október 16-ig van mód.

Interjú keretében történő kitöltés

A megkérdezettek számlálóbiztos segítségével, interjú formájában is válaszolhatnak a népszámlálási kérdésekre. A számlálóbiztosi interjúra az első megkeresés alkalmával, vagy előre egyeztetett időpontban kerülhet sor. Az interjú módszer egyszerűvé, gördülékennyé teszi a válaszadást; a számlálóbiztos maximális segítséget ad az adatszolgáltatónak a kérdések megválaszolásához.

Adatvédelmi szempontból mindhárom módszer maximálisan biztonságos!

Kiket és mit kell összeírni?

Össze kell írni a Magyarország területén élő természetes személyeket, valamint az ország területén minden lakást, lakott üdülőt és közösségi éjszakai elhelyezést szolgáló intézményt.

Összeírandó személyek:

Minden magyar állampolgár, akik az ország területén életvitelszerűen élnek, vagy ha külföldön vannak, akkor csak átmenetileg (12 hónapnál rövidebb ideig) tartózkodnak ott.

Minden külföldi állampolgárt és hontalan személyt, akik az ország területén 3 hónapnál hosszabb ideig tartózkodnak.

Hogyan kell a kérdőíveket kitölteni?

Először a Lakáskérdőív kérdéseire kell válaszolni, ezt követően pedig a személyi kérdőíveket kell kitölteni, annyi személyről, ahányan a lakásban laknak. Az adatokat a kérdőíven előnyomtatott címen lévő lakásról és az ott élő személyekről kell megadni.

Személyi kérdőívet kell kitölteni

- minden olyan magyar vagy külföldi állampolgárról, aki életvitelszerűen él a lakásban – akár bejelentkezve, akár bejelentkezés nélkül –, azaz aki éjszakai pihenését általában, a hét nagyobb részében itt tölti, innen jár iskolába, dolgozni (akkor is, ha átmenetileg távol van, pl. gyógykezelés, üdülés, rokonlátogatás miatt),
- azokról a személyekről, akiknek ezen a laccímen van az állandó otthonuk, de kollégiumban, munkásszálláson, albérletben stb. laknak, és ide időszakonként (pl. hetente, kéthetente, havonta) visszatérnek, átmenetileg külföldön tartózkodnak, és a külföldön tartózkodás teljes időtartama várhatóan nem éri el a 12 hónapot.

Hogyan óvják az adataimat?

A népszámlálás a teljes lakosságot érintő, kötelezően elrendelt, törvényben meghatározott adatkörökre kiterjedő adatgyűjtés. Kiemelkedően fontos tehát, hogy a népszámlálás teljes folyamatában a magánélet, illetve a személyes adatok védelméhez fűződő jogok kellőképpen érvényesüljenek, illetve csak a legszükségesebb mértékben korlátozzák azokat.

Az adatvédelmi követelmények a népszámlálás minden területén megjelennek. A népszámlálásról szóló törvény biztosítja, hogy a népszámlálás során felvett adatok a későbbiekben ne legyenek összekapcsolhatóak az adatszolgáltatókkal. A népszámlálási kérdőívek kitöltésére a törvény több lehetőséget is biztosít az adatszolgáltatóknak, amelyek közül az érintett választhat, ezáltal ő maga dönt arról, hogy személyes adatai védelme szempontjából melyiket tartja a számára legmegfelelőbbnek.

A népszámlálásban résztvevőket szigorú titoktartás köti.

További információk: www.nepszamlalas.hu

Tisztelt Magyarországi Német Honfitársaink!

2011-ben népszámlálást tartanak az Európai Unió valamennyi államában, így Magyarországon is. A hazánkban október hónapban sorra kerülő népszámlálás során ismét lehetőségünk lesz arra, hogy nyilatkozzunk nemzetiségi hovatartozásunkról, anyanyelvünkről, valamint arról, milyen nyelven beszélünk családjunk, barátaink körében általában.

Bár a nemzetiségi, nyelvi kötődésekre vonatkozó kérdésekre nem kötelező válaszolni, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata arra biztat és kér mindenkit, akinek fontos a németiséghez való tartozása, hogy ezt a népszámlálás során vallja meg!

A népszámlálás eredményei hosszú távra meghatározzák oktatási rendszerünk alakulását, óvodáink, iskoláink jövőjét, az általunk is lakott települések fejlődését. Közvetlen hatással lesz a nemzetiségi önkormányzatok és civil szervezetek állami támogatására, anyanyelvünk, kulturális hagyományaink megőrzése érdekében végzett munkája elismerésére.

A magyarországi németiség évszázadok óta gazdagítja közös hazánk kultúráját, szorgalmas munkával járult és járul hozzá Magyarország fejlődéséhez. Anyanyelvünk, baráti, rokon kapcsolataink révén összekötő, közvetítő kapocs vagyunk hazánk és a németül beszélők 100 milliós sokasága között. Joggal lehetünk büszkéek nyelvi és kulturális örökségünkre, intézményeink, egyesületeink és önkormányzataink identitásunk megőrzéséért végzett tevékenységére, anyaországi kapcsolatainkra.

Egyenrangú magyar állampolgárokként és európaiakként vállaljuk és valljuk meg emelt fővel a népszámlálás során is, hogy magyarországi németek vagyunk!

Magyarországi Németek Országos Önkormányzata

Heinek Ottó
elnök

Liebe Ungarndeutsche Landsleute!

2011 findet in den Mitgliedsstaaten der Europäischen Union, so auch in Ungarn eine Volkszählung statt. Wir werden im Oktober erneut die Möglichkeit haben, uns bei dieser Volkszählung zu unserer Nationalität und Muttersprache zu bekennen und zu erklären, welche Sprache wir im Kreise unserer Familie und Freunde sprechen.

Obwohl die Fragen nach der Nationalität und der sprachlichen Bindung nicht beantwortet werden müssen, bittet die Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen alle Landsleute, für die ihre Zugehörigkeit zum Deutschtum wichtig ist, sich bei der Volkszählung zur deutschen Nationalität und Muttersprache zu bekennen!

Die Ergebnisse der Volkszählung werden die Gestaltung unseres Bildungswesens, die Entwicklung der auch von uns bewohnten Städten Gemeinden, die Zukunft unserer Kindergärten und Schulen langfristig bestimmen. Sie werden eine direkte Auswirkung auf die staatliche Förderung der Nationalitätenselbstverwaltungen und der zivilen Organisationen, sowie auf die Anerkennung unserer für die Bewahrung unserer Muttersprache und kulturellen Werte geleisteten Arbeit haben!

Das Ungarndeutschtum bereichert seit Jahrhunderten die Kultur unserer gemeinsamen Heimat, trägt mit fleißiger Arbeit zur Entwicklung Ungarns bei. Durch unsere Muttersprache, unsere familiären und freundschaftlichen Beziehungen sind wir Vermittler und Bindeglied zu den 100 Millionen deutsch sprechenden Bürgerinnen und Bürgern der Welt. Auf unser sprachliches und kulturelles Erbe, auf die identitätsbewahrende Tätigkeit unserer Institutionen, Vereine und Selbstverwaltungen können wir mit Recht stolz sein.

Bekennen wir als gleichberechtigte ungarische Staatsangehörige und als europäische Bürgerinnen und Bürger auch bei der Volkszählung erhobenen Hauptes, dass wir Ungarndeutsche sind!

Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen

Otto Heinek
Vorsitzender

magyar
cigány(roma)
lengyel román bolgár
ukrán német örmény
görög szlovák horvát
ruszin szerb szlovén
kínai orosz arab
vietnami

**SOKSZÍNŰ
MAGYARORSZÁG**
NÉPSZÁMLÁLÁS 2011

Ungarndeutsch. Steh dazu!

Önkormányzati hírek

Hercegkút Község Önkormányzata, 3958 Hercegkút, Petőfi u. 110.
Tel, fax : 06/47-346101, e-mail: hercegkut@pr.hu, honlap: www.hercegkut.hu

Hercegkút Község Önkormányzat képviselő-testületének üléseiről

Augusztus

2011. augusztus 25-én tartott rendkívüli ülésén Hercegkút Község Önkormányzat képviselő-testülete döntött a Kőporosi pincesor útjainak helyreállítására 2010. év júniusában benyújtott vis maior pályázat megvalósításáról. A megítélt 1.747 eFt összegű támogatáshoz az önkormányzat 194 eFt (10 %) saját forrást tervezett az idei költségvetésében. Rák József polgármester az ülésen szólt arról, hogy aktuálissá vált a munkálatok elvégzése, mivel 2011. október 20. az elszámolási határidő és az időjárási körülmények most lehetővé teszik a munkavégzést. A Hercegkúti Világörökségi Pincesorokért Egyesület elnökségének álláspontja szerint is fel kell használni ezt a forrást a Kőporosi pincesoron található 8, 10, 13, 17. hrsz-ú pinceutak helyreállítására. Elhangzott továbbá, hogy ahol lehet, a tulajdonossal egyeztetve a betömedékelést el lesz végezve, ami egyébként nem része a vis maior beruházásnak, mint ahogyan az árkok mélyítése sem. A tulajdonosoktól a hozzájárulás lesz kérve a betömedékelés előtt.

A polgármester a döntést előtt ismertette a benyújtott árajánlatot és az előterjesztés alapján a képviselő-testület úgy határozott, hogy a Patak-Vízép Kft ajánlatát fogadja el, mely szerint a helyreállítás költsége 1.943.015,-Ft. Jelezte továbbá, hogy a kivitelező tisztában van azzal, hogy veszélyesen terepen kell dolgozniuk, hiszen számos helyen vannak pince beszakadások. Egyidejűleg a vízelvezés megoldása a legfontosabb feladat a pincesoron, hogy megelőzhető legyen a további károsodás. Ezen az ülésen egyeztették a képviselő-testület, majd az ülést követően a Világörökségi Pincesorokért Egyesület tagjai azt a társadalmi munkát, melynek köszönhetően az elburjánzott növényzet a Kőporosi pincesoron kivágásra került.

Szeptember

2011. szeptember 7-én több aktuális napirendi pontot tárgyalt a képviselő-testület.

Első napirendi pont keretében Hercegkút Község Önkormányzat 2011. évi költségvetésének I. félévi teljesítéséről szóló tájékoztatót vitatták meg a jogszabályi előírásnak eleget téve. „Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 79.§-ában foglalt kötelezettség alapján a polgármester a helyi önkormányzat gazdálkodásának első félévi helyzetéről szeptember 15-ig tájékoztatja a képviselő-testületet. E tájékoztató tartalmazza a helyi önkormányzat költségvetési előirányzatainak időarányos alakulását, a forráshiány összegének, valamint a bevételek és kiadások teljesülésének alakulását.

Bevételek alakulása

Hercegkút Község Önkormányzata 2011. évi költségvetésének elfogadásakor 13.593 eFt összegű működési hitelevétel tervezett. A működési forráshiány csökkentése, önállóságának és működőképességének megőrzése érdekében érdekében a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 6. számú mellékletének 2. pontja, valamint a Belügyminiszter 4/2011.(III.1.) BM rendelete alapján 8. 576 eFt összegű támogatási igény iránti kérelmet nyújtottunk be. Ez alapján az ÖNHIKI pályázat I. ütemében 2.762 eFt támogatást ítélt meg a Belügyminisztérium, mely támogatás folyósítása a második félévben történt.

Az átmeneti finanszírozási gondok enyhítése, a gazdálkodás biztonsága érdekében az OTP Bank Nyrt-vel megkötött folyószámla hitel-keret szerződés meg lett hosszabbítva.

A Nemzetiségi iskolák fenntartására igényelhető központosított előirányzathoz az óvoda működtetésére idén nem részesül támogatásban az önkormányzat, mivel a központi támogatási arány meghaladja az összkiadás 60 %-át. Az iskola működtetésére összesen 2.240 eFt támogatás lett megítélve, mely támogatás 60 %-a augusztus havi finanszírozással érkezik meg az önkormányzat számlájára, a fennmaradó összeg havi egyenlő részletekben lesz kiutalva.

A normatív állami hozzájárulások teljesítése eredeti előirányzathoz viszonyítva időarányos.

Az átengedett központi adók teljesítése időarányos. A helyi adóbevételek közül a magánszemélyek kommunális adója bevétel teljesítése időarányos. Az iparüzési és vállalkozók kommunális adója bevétel eredeti előirányzatként a 2011. évi költségvetésben már nem lett tervezve, a teljesítési adatoknál a május 31-ig benyújtott záró bevallások alapján befizetett összeg szerepel.

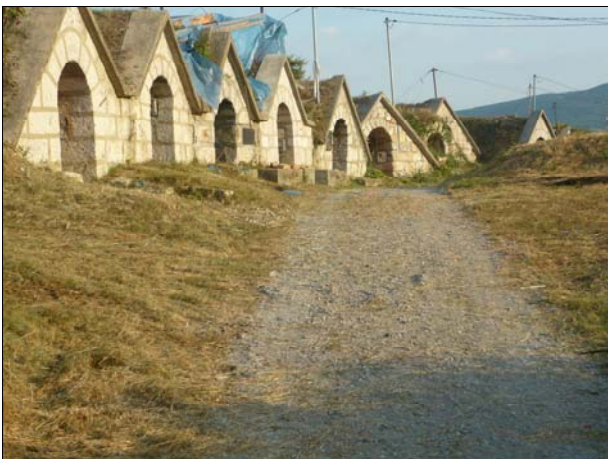
A támogatásértékű bevételek között időarányosan teljesült a Hercegkút-Komlóska Körjegyzőség finanszírozására Komlóska Önkormányzata által utalt hozzájárulás, a védőnői szolgálat OEP finanszírozására, a mozgókönyvtári feladatellátásra a Sárospataki Többcélú Kistérségi Társulástól átvett pénzeszköz. Támogatásértékű bevételek közül az időarányostól alacsonyabb a teljesítés a háziorvosi többletköltség finanszírozására Makkoshotyka Önkormányzatától átvett pénzeszköz esetében (Egyéb máshová nem sorolható járóbeteg ellátás szakfeladaton), mivel rendszeresen késve történik a hozzájárulás átutalása. A mozgáskorlátozottak közlekedési támogatása szakfeladaton 100 %-ban teljesült a mozgáskorlátozottak közlekedési támogatására átvett pénzeszköz.

A működési bevételek összesen 45,5 %-os szinten teljesültek. A működési és felhalmozási bevételek együttes teljesítése 57,6 %.

Kiadások alakulása

A működési kiadások teljesítése a módosított előirányzathoz képest 46,3 %. A fejlesztési és felújítási feladatok 100 %-ban teljesültek. 2011. január-április között megvalósult az „Integrált Községi és Szolgáltató Tér kialakítása Hercegkúton” beruházás. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal határozata alapján az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében nyújtott támogatás összege az IKSZT működtetésére igénybe vehető támogatással együtt 34.738.278,- Ft.

Az utófinanszírozású projekt miatt „támogatás megelőlegező hitel” igénybevétele történt a a számlavezető OTP Bank Nyrt-n keresztül a képviselő-testület döntése alapján. Az IKSZT beruházás megvalósítását követően 2011. április 30-ig be lett nyújtva a kifizetési kérelem, az MVH helyszíni ellenőrzést tartott 2011. július 28-án, a kifizetési kérelemnek helyt adó határozat és a támogatás 2011.08.15-én érkezett meg. Az IKSZT működtetésére elszámolható kiadások a működtetés első évében 3.200.000,-Ft a működtetés második évében 2.200.000,-Ft, harmadik évében 1.100.000,-Ft. A működési támogatásra Kifizetési kérelmet kell benyújtani, a pénzügyi teljesítésre nyitva álló időszak vége 2012. 04. 29., 2013.04.29., 2014.04.29. A működési és felhalmozási kiadások teljesítése összességében 56,8 %.”

Az I. félévi teljesítési adatokat bemutató táblázatok alapján a képviselő-testület a tájékoztatót jóváhagyta, valamint a 2. napirendi pont keretében elfogadta a 2011. évi költségvetés előirányzatainak módosításáról szóló rendeletet.

A 3. napirendi pontban az önhibájukon kívül hátrányos pénzügyi helyzetben lévő települési önkormányzatok 2011. évi támogatására vonatkozó igény benyújtásáról szóló határozatot fogadta el a képviselő-testület.

A 4. napirendi pont keretében a Kőporosi pincesoron megvalósított vis maior helyreállítási munkálatokról kaptak tájékoztatást a képviselők. Rák József polgármester elmondta, hogy a Kőporosi pincesor útjainak vis maior beruházásáról az előző ülésen hozott döntést a képviselő-testület, másnap megtörtént a szerződéskötés, valamint a területátadás. A kivitelező cég által vállalt határidőre elkészültek a munkálatok és szeptember 2-án sor került a műszaki átadás-átvételre és az elszámolásra.

javaslatként hangzott el az ülésen, hogy a pincesorok útjainak forgalomkorlátozó táblák legyenek elhelyezve. A testület úgy határozott, hogy a tulajdonosokkal és a Világörökségi Pincesorokért Egyesület tagjaival történt egyeztetést követően történjen meg a forgalomkorlátozás a további károsodások elkerülése érdekében.

Az Egyebek napirendi ponton belül elsőként az „Önkormányzatok az élhetőbb környezetért” Közalapítvány megszüntetéséről hozott egyetértő határozatot a képviselő-testület.

A körjegyző tájékoztatást adott az országos népszámlálásról, továbbá a szociális törvény 2011. szeptember 1-től hatályba lépett módosításairól: a bérpótló juttatást a foglalkoztatást helyettesítő támogatás váltja fel és a szélesebb kört érintő változás az, hogy a lakásfenntartási támogatás jogosultsági határa a nyugdíjminimum 250 %-ára módosult (71.250,-Ft)

A körjegyző ismertette az Alaptörvény Asztala elhelyezésével kapcsolatos intézkedést. Ezen keresztül a tavasszal országgyűlés által elfogadott alaptörvény dedikált példányát megkaphatják az állampolgárok az igénylőlap kitöltését követően.

A körjegyző szólt arról, hogy a jövő évi BURSA ösztöndíjpályázatra még nem érkezett csatlakozási nyilatkozat, várhatóan szeptemberben jelenik meg a pályázati felhívás.

Rák József polgármester az előző ülés óta történt eseményekről adott tájékoztatást a következőkben:

- Dr. Barati Béla ügyvéd urat bíztuk meg a TIGÁZ kötbér igényének bonyolításával kapcsolatban, a kötbér ellen kifogással élt.
- Augusztus 26-án a Patak-Vizép átvette a munka területét. Ugyanezen a napon három pedagógus foglalkoztatásáról döntöttünk, akiket TÁMOP program keretében tudunk foglalkoztatni. Ez egy támogatott állás, és ők feleltek meg a feltételeknek.

- Augusztus 30-án a LEADER közgyűlésen vettünk részt, ahol új tisztségviselők lettek megválasztva.
- Egyeztetés volt a Megyei Közútkezelővel, aki szeretné felújítani a Gombos-hegyi hidat, erre szeretnének pályázni. A tervek meg van a pénz, a hídépítésre sajnos még nincs meg a forrás.
- A helyi konyhán megkezdte tanulmányait Stumpfné Durányik Orsolya, heti három napon, itt fogja gyakorlatát letudni.
- Augusztus 31-én TÁMOP-os megbeszélés volt Sárospatakon. Este 18 órától 41-en közös kaszálon voltunk a kőporoson. Szeptember 29-én az Örökségvédelmi Hivataltól küldöttség fog érkezni, a Kőporosi pincesor sorsával kapcsolatban.
- Szeptember 1-én tanévnitó volt az iskolában, szép műsor volt, 52 gyerek kezd meg az évet. Felemelő volt, hogy akik 60 évvel ezelőtt kezdték meg tanulmányaikat, összesen kilencen, kis műsorral vettek részt a tanévnitón.
- Szeptember 2-án megtörtént az elszámolás a Patak-Vizép Kft.-vel. Az iskola kerítésének oszlopaira kocka került elhelyezésre. A Zemplén Tv a kőporosi pincesorról filmet készített.
- Szeptember 4-én bérálás volt a községben
- Szeptember 5-én a Gombos-hegyi pincesoron folytatódott a Zemplén TV felvétele.
- A Máltai Szeretetszolgálat képviselői jártak itt.
- Köszönőlevél érkezett a franciaországi képviselőtől, amit a polgármester felolvasott, továbbá kiemelte, hogy hasonló hangvételű levelet kaptunk a német vendégektől is.

„A beaumont-le roger-i delegáció nevében szeretnék Önnek szívból köszönetet mondani a különlegesen barátságos fogadtatásért. Amint az elutazáskor, keresnem kell a szavakat, amivel a hálánkat ki tudom fejezni: fantasztikus napokat éltünk meg nálatok. A tartózkodásunk egyszerűen szuper volt. Az egész program tetszett nekünk: a különböző látogatások, a fogadás a városházán, a kirándulás a hegyen, az ünnep és a barátságos beszélgetések, valamint a lakosság nagy szívvelhessége, az iskolás gyerekek és a fiatalok csodálatos viselete, az érdekes és életeres tánca. Nagyra becsüljük a szép fogadást az éjszaka közepén. Kérlek, köszönd meg mindenkinek, akik ezt a találkozót szervezték és értünk dolgoztak. Barátságos és hangulatos volt az este a pincékben.

A franciák, akik még két nappal tovább maradtak, szintén el voltak ragadtatva a barátságos fogadtatástól. Köszönik Nektek szívból a kíséretet a repülőtérre és a segítséget a szálláshelyért.

Most jobban megismertük egymást és meg vagyok győződve arról, hogy közeli, igazi, tartós szövetség lehetősége van a hercegkúti családok és a beaumont-le rogeri családok között. Mi türelmetlenül várjuk a jövő évi látogatásokat május 17. és 20. között. Januárban fogok érdeklődni a résztvevők listája iránt. Pozitív választ kaptunk az EU-tól: támogatást fogunk kapni. Így, mint azt már egyeztetettük, ehhez a lehetőséghez egy hivatalos partnerséget kell alapítanunk. Rousselin úr, a Községi Önkormányzat elnöke támogatja ezt az elképzelést. Úgy mint, ahogyan Obersulmmal tettük hosszú éveken keresztül. Már most örülünk a látogatásoknak. Szívvelhességgel üdvözlünk
Gilbert Marvin”

Rák József polgármester tájékoztatta a jelenlévőket, hogy szünet végén az egyházközséggel egyeztetve szeretné a templomot felújítani. Az őszi rendezvények szervezésével kapcsolatban elmondta, hogy október közepén (október 15-én szombaton) szüreti bál lesz, majd novemberben az iskola szervezésében egy Katalin napi jótékonyági bál.

Az ülés végén a körjegyző a pályázati lehetőségeket vázolta fel: a Leader pályázat projekt adatlapját az előző testületi ülésen hozott döntés alapján előzetes bírálatra be lett nyújtva. A LEADER pályázaton a Hercegkúti Német Kisebbségi Önkormányzat a locsolóbálra nyújtotta be igénylést, az önkormányzat a Helyi értékek és örökség feltárása, megőrzése és védelme célterületre pályázik, melyből a jövő évi pincefesztivál is megszervezhető, valamint a geodéziai felmérés is belefér. A Világörökségi Pincesorokért Egyesület mobil pavilonok beszerzésére pályázott. Komlóska gesztor település támogatásával a Zempléni Gondolatok lebonyolításában partner lenne Hercegkút Önkormányzata, melyen keresztül egy falunapi rendezvényt is be lehet tervezni. Valamennyi LEADER pályázat esetében akkor kezdődhet a kidolgozása, ha az előzetes bírálat során pozitív döntés születik.

Elhangzott továbbá, hogy a kisléptékű településfejlesztési célú ÉMOP pályázatokat ismét kiírják ősszel, amint végleges felhívás jelenik meg, a képviselő-testület elé lesz hozva. Továbbá a TIOP informatikai pályázat megjelenése is októberben várható, amelyből az iskolai informatikai infrastruktúra fejlesztését tervezi az önkormányzat.

dr. Stumpf Enikő körjegyző

A Máltai Szeretszolgálat képviselőinek látogatása

Freundschaft Vegyeskórus Egyesület eszközbeszerzése

Hercegkúton a német nemzetiségi kórus több mint 30 éves múltja tekinthet vissza. 2002. évtől, mint *Freundschaft Vegyeskórus Egyesület* működik. A B-A-Z Megyei Bíróság a Pk.63.374/2002/12. sz. határozatával közhasznú szervezetként jegyezte be. Az Egyesület eddigi működése során kiemelt figyelmet fordított az Alapszabályban meghatározott feladatai ellátására:

- a) Hercegkút település német nemzetiségű lakossága igényeinek és érdekeinek megfogalmazása, képviselete
- b) Kulturális autonómia megvalósítása a hagyományörző vegyeskórus munkájában való részvételen keresztül
- c) Az összetartozás érzésének ápolása
- d) Hercegkút településen élő magyarországi németek nyelvi és kulturális értékeinek bemutatása
- e) Nemzetiségi fesztiválokon, kulturális ünnepségeken való részvétel
- f) Együttműködés a helyi önkormányzattal, más települések német nemzetiségű egyesuleteivel
- g) Német nemzetiségű hagyományokat ápoló magyarországi és külföldi településekkel kapcsolatok kezdeményezése és ápolása

A több évtizedes működés és számos fellépés, új tagok belépése eredményeként már sok esetben cserélődött az Egyesület ruhatára. Az eddig használt nemzetiségi viselet az évek folyamán elhasználódott, cserére szorult.

A speciális fellépőruha beszerzése csak méretre szabottan és egyedi megrendelések alapján történhetett, a kereskedelmi forgalomban történő beszerzésére nem volt lehetőség. Freundschaft Vegyeskórus Egyesület kórustagjai részére fellépő ruha (nemzetiségi viselet) elkészíttetése.

Női kórustagok részére beszerzésre került 17 db szoknya, 17 db blúz, 17 db mellény, 17 db kötény, a férfi kórustagok részére 13 db mellény, 13 db nadrág

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében nyújtott LEADER támogatás segítségével az Egyesület tagjainak ruhatára megújult, mely reményeink szerint ismét sok éven át fogja kiszolgálni fellépéseinket.

Nádasi Bálintné egyesületi elnök

Tokaj-hegyaljai Szüreti Napok programja A FESZTIVÁL SZÍNPAD—TOKAJ Kossuth tér

Szeptember 30. - péntek

- 16:00 Gyermekműsor
- 17:00 Népzenei műsor
- 18:00 a DrRock együttes koncertje
- 19:00 Tűzsonglőrök műsora
- 20:00 Utcabál a Szívtiproll együttesrel
- 22:00 Retrodisco

Október 1. szombat

- 8:00 Halászlé főzőverseny
- 9:00 Szüreti Kupa – kispályás labdarúgó torna –
- 11:00 Garagulya gólyalábas komédiások
- 12:00 Térzene fúvószenekarral
- 14:00 Magyar-nóta operettműsor
- 14:00 Szüreti Felvonulás
- 15:00 A Tokaj-hegyaljai Polgármesterek Borának szülő-
átadási ceremóniája a város főterén
- 15:30 Madárijesztő szépségverseny
- 16:00 Tokaj-hegyaljai hagyományörző csoportok
- 18:00 Sztárvendég a színpadon: Kovács Kati
- 19:00 Hangtechnikai beállítás az esti koncertre
- 20:00 Sztárvendég a színpadon: Takács Nicholas
- 21:00 Maszkura és a tücsökraj koncert

Október 2. vasárnap

- 13:00 A Smiley gyermekzenekar műsora
- 14:30 Poór Péter, Zsuzsi és Orsi nosztalgiaműsora
- 15:00 Operett műsor
- 16:00 A Médianoche zenekar koncertje
- 18:00 utcabál
- 19:00 Sztárvendég a színpadon: Vastag Tamás
- 19:30 Sztárvendég a színpadon: Wolf Kati

Bor és kézműves termékek vására,
gasztronómiai bemutató.

Falvaink múltja és jelene

HERCEGKÚT

Fenti címmel jelent meg településiünkéről egy írás 1964. szeptember 11-én német nyelven a Neue Zeitung lapban Franz Széidl tollából. Az újságcikk másolatát augusztusi látogatása során Reinhold Gall Baden Württemberg belügyminisztere hozta el nekünk egy 30-as évekbeli cikkel és sok-sok régi fotóval együtt. A következő lapban olvasható lesz a másik cikk is, a fotókat a www.hercegkut.hu honlapon, a „Régi fotók” menüpont alatt adjuk majd közre.

Hazánk legészak-keletibb csücskében, Borsod-Abaúj-Zemplén-megyében, három kilométerre a történelmi diákvárostól Sárospataktól, fekszik az 1109 lakost számláló sváb falucska, Hercegkút. A messziről jött látogatókat egy gyönyörű táj és kedves, nyitott emberek várják.

A kis autóbuszban, mely a faluba visz, rajtam kívül csak egy fiatal asszony ül, akivel izgatottan beszélgetek a faluról. És megérkezve a tanácsházára kísér. Itt derül ki, hogy Tóth Anna adminisztrátor/intéző/gondnok a tanácsban.

Az ő közvetítésével azonnal ismertséget kötök Frikker József tanács elnökkel. Pár perc alatt élénk beszélgetésbe merülünk. Frikker József nagyon jól kiismeri magát a falu történetében, mivel már többször elkísérte a faluban források után kutató egyetemistákat. 90 éves anyukája is sokat mesélt Hercegkút múltjáról, sőt olyan eseményekről, melyeket a dédapjától hallott.

Rákóczitól elkobzott

A területek, melyeken ma a két falu Hercegkút és Károlyfalva található, eredetileg a Rákóczi családhoz tartoztak. Mivel Rákóczi Ferencnek az általa vezetett szabadságharc leverése után emigrálnia kellett, birtokát a császár elkobozta. Ezt 1720-ban Leopoldus Donatus Trautson 220 000 forintért vásárolta meg. Fia Johann Trautson a Fekete-erdő déli részéről német telepéseket hívott földjére, összesen 46 családot, melyből 30 Trautsondorfort – a későbbi Hercegkútat – 16 család Károlyfalvát alapította. Az újonnan betelepülteknek az első időkben sok lehetetlennek tűnő nehézséggel kellett szembeszállniuk, mert mielőtt házaik építését elkezdhetnék volna, ki kellett irtaniuk az erdőt, hogy földet nyerjenek településüknek.

Néhányan nem tudták elfogadni a nehézségeket és visszamenekültek a régi hazájukba.

Frikker József egy érdekes családi történetet mesél nekem:

„A második világháborúban katonaként Kassán a Flicker családnál lettem beszállásolva. Természetesen feltűnt nekünk a névhasznosság. Emlékeztem rá, hogy édesanyám sokszor mesélt dédapánk testvéréről, aki a telepítéskor visszatért Németországba. A régi hazában azonban nem talált lehetőséget az új egzisztencia megteremtéséhez, így visszatért Magyarországra. De csak Kassáig jött, itt letelepedett és megházasodott. Nagy volt az örömünk, amikor kiderült, hogy a vendéglátó családom krónikája szintén tartalmazza ezt a történetet. Hogy frissen felfedezett unokatestvéremet kissé másképp hívják, nem lepett meg, mert sok német név változott meg az idő múlásával a magyar nyelv befolyására. Itt van például a Rák család, akit eredetileg Rach-nak neveztek.

Egy kút a keresztelőhöz

A betelepülők fáradhatatlan szorgalmának köszönhetően 1786-ban már önálló községként regisztrálhatta magát Trautsondorf. 1882-ig a falut Trautsonfalvának nevezték. Azóta viseli a Hercegkút nevet. A keresztelőhöz a település közelében fekvő hercegi zárandokhely és annak „szent” kútja adta a nevet.

Hercegkúton barátságos emberek éltek és élnek. A 30-as évek végén a Volksbundnak sem sikerült itt megvetnie a lábát és zavargásokat keltenie. Így a háború után senkit nem telepítettek ki Németországba.

„Akkor itt biztos főként németül beszélnek” jegyzem meg.

„Sajnos nem ez a helyzet” magyarázza nekem a tanácselnök „30 évig volt hivatalban a falunkban egy pap, aki a lelki kényszer minden eszközével a Horthy-rendszer magyarosítási akcióját támogatta. Gyakran előfordult, hogy iskola után nekem is ott kellett maradnom és százszor vagy kétszázszor sváb szavakat kellett büntetésként leírnom, melyeket én a legszigorúbb tiltás ellenére veszni hagytam...

Mindenki együtt épít

A felszabadítás óta sok minden megváltozott Hercegkúton. Sok új ház épült, sok régit átépítettek vagy renováltak. A falu egyike a legszebbeknek, melyet valaha láttam az országban. Betonjárdák szegélyezik a betonoszott utcákat.

A házépítés Hercegekút elképzelhetetlenül gyorsan megy. Minden egyes ház építésében mondhatni az egész falu részt vesz. A ház urának csak arról kell gondoskodnia, hogy a sok, gyakran 90-100 segítőnek elegendő étel jusson. A rokonság is besegít étellel és itallal.

„Amikor a szomszédom emelte a házát” meséli József-unokatestvér „maradt 11 sonka, 350 tojás és rengeteg zsír...”

Csak két öreg ház

„Csak két öreg házat hagytunk meg olyanak, amilyen” magyarázza azután. „Itt a kerületi múzeum segítségével falumúzeumot akarunk berendezni. És mielőtt még a kívánságomat kimondhatnám, ő maga javasolja, hogy tekintsük meg az egyik házat. A szemöldökfába vésve ezt olvashatjuk: „*Gemeindehaus. Das erste Notarenhaus.*” Még a betelepülés idejéből származik. Található itt minden, iratok, bútorok, használati eszközök és viseletek, melyek a falu 200 éves történelmét dokumentálják.

A falu sváb népszokásait a debreceni Kossuth Egyetem diákjai már mind írásban és hangfelvételeken rögzítették. Legfőbb ideje volt, mert már csak a legidősebbek emlékeznek rájuk. Például a 62 éves Götz Helene, aki az alábbi házassági éneket tősgyökeres humorral énekl el:

*„Der Ehestand ist 'ne harte Buss'
Weil man drin viel leiden muss.
Gibt nix als Kreuz, gibt nix als Kreuz,
Man muss sich halt begeben drein,
Ganz willig und geduldig sein,
So lang Gott will, so lang Gott will.”*

Helene néni állítja, hogy ezt a dalt az ősök még a Fekete-erdőből hozták magukkal.

Remény TSZ

Hercegekúton a Remény TSZ nagyon sikeresen gazdálkodik. 1961-ben alapították és már az első évben 40 forintot fizettek ki munkaegységként. 1963-ban egy munkaegység értéke már 51,70 forintot tett ki, amivel a hercegekútiak a második helyezést érték el a kerületben.

A háziúr büszkeségével mutatja nekem Frikker József a TSZ gazdaságot. A legmodernebb hosszú tenyészistállóban 50 pompás bika áll. Nagy-Britanniába exportálják őket. Hasonlóan szépen „lakik” itt 96 fiatal szarvasmarha, 46 törzskönyvezett tehén, 176 hízó és 40 koca. Különösen kellemes látvány a TSZ nagyszabású csirkefarmja. 15 000 fehér plymouth (redős szájú?) és rozsdabarna Hampshire-tyúk vidáman kotkodácsol és kapirgál a homokban. A 9 erőgép és a hozzájuk tartozó munkagépek által a TSZ-dolgozók munkája jelentősen megkönnyebbül.

Kultúrára szomjazva

A faluba visszatérve találkozom még a kultúrház fiatal igazgatójával, Békési Lászlóval. A hercegekúti kultúrház nemrég 60 000 forintos költséggel lett felújítva. A tágas színházterem, mely minden előadás alkalmával tele van, 250 férőhelyes.

„Sajnos soha nem jön egy színházi társulat sem a falunkig – panaszolja Békési László – pedig itt egy nagyon hálás és befogadó kész közönség várna.”

„Mit szólna, ha egy magyar-német kultúracsoporthoz lépne fel a faluban?” – kérdezem.

Az igazgató nagyon izgatott. „Jöjjenek csak el egy szombaton! Akkor máris három előadást tarthatunk egymás után, szombat este a felnőtteknek, vasárnap délután a fiataloknak és vasárnap este még egyszer a felnőtteknek, mert a károlyfalvai svábok is biztos jönnek...”

*A cikk magyar nyelvű fordítását
Bencze Bernadett, az Eötvös Lóránt
Tudományegyetem III. éves germanisztika-
történelem szakos hallgatója végezte.*

Motorral Mariazellbe

1.nap

2011. július 13. reggel 6 óra. Valahol faluban feldübörgött három motor: elindultunk idei nagy motoros túránkra. Hoffmann Béla és Angi, Naár Attila és Ági, valamint Babi és én Bányai Pisti. Nagyon készültünk már erre az útra. Pár, számunkra ismeretlen körülmény tette izgalmassá utunkat. Utunk nagy részét autópályán tettük meg, tempósan kellett haladnunk, és ezt jelentősen megnehezítette a folyamatosan és erősen fújó szél. Az autópálya monotonitása után üdítően hatott Budapest belvárosán áthaladni. Az első, hosszabb megállónk Tatabányán volt. Sokszor jártunk már erre, és sokszor láttuk már alsó perspektívából a szárnyait a város fölé táró 15 méter szárnyfeszítávolságú Turul madarat. Ez alkalommal szakítottunk a „mindig tovább száguldozás” hagyományával, letértünk a sztrádáról. Szép, rendezett környezetben, a Kő hegyen találtuk meg ezt a hatalmas emlékművet, mely a krónikások szerint Árpád vezér seregeinek, Szvatopluk hadai felett itt aratott győzelmének állít emléket. A szobor 1907 óta figyel az alatta elterülő városra és az autópályán hömpölygő forgalomra.

Utunkat Győr irányába folytattuk. Ezt a távot már nagyon gyorsan magunk mögött tudhattuk. Győr belvárosában egy nagyon hangulatos kerthelységben ebédeltünk meg, majd némi fagyalt és somlói galuska elfogyasztása után ismét motorra pattantunk. Hamarosan elértük következő célunkat: Fertődöt. Ezt a nevet 1950 óta viseli a település, mely valaha két falu volt: Süttör és Eszterháza. A birtok 1681-ben került az Eszterházyak tulajdonába. Eszterházy Miklós 1720-ban 3 hónap alatt (!) egy 22 szobás vadászkastélyt építtetett, amit később haláláig folyamatosan bővített. Ennek eredményeként épült fel az a csodaszép épület együttes, amit ma is láthatunk. Szépsége miatt egykor magyar Versailles-nak is nevezték. Akkoriban Magyarország egyik kulturális központja volt. A kastély udvarára hatalmas kovácsoltvas kapun keresztül lehet bejutni.

A legenda szerint készítőjét megvakították, hogy ne tudjon másikat, hasonló szépségű kaput kovácsolni. A kiállítást tárlatvezető kalauzolásával nézhettük meg. A műemlék felújítása folyamatban van, ezért minden termét sajnos nem láthattunk. Annak a hangversenyteremnek, melyben annak idején többek között Joseph Haydn műveit adták elő (sokszor éppen a szerző közreműködésével) falait éppen aranyozták, így azt csak a paraván résein leshettük meg. Az egykori tulajdonosok zeneszeretetről árulkodik, hogy ennek a teremnek ablakai hegedű alakúak.

A kastély a világháború idején hadikórházként működött. Ekkor lemeszelték a falakat. A fehér falakat azonban az itt gyógykezelt katonák összefirkálták. Egy orosz sebesült katona keze nyomát a restaurátorok megőrizték. Az egyik oszlopon, a helyreállított díszítés között légi harc egy jelenete látható ceruzával megörökítve.

A fényűzés eme hazai példájának megtekintése és a fényképeink elkészítése után tovább indultunk. Mai utolsó etapunkat hamar magunk mögött hagyva megérkeztünk Sopronba, ahol szálláshelyünk volt. Szobáink elfoglalását követően kicsit megpihentünk, majd beszélgettünk a belvárosba ahol meg vacsoráztunk. Az idő nagyon elszaladt, így hamar visszatértünk szállásunkra, hogy kipihenjük magunkat a holnapi útra.

2. nap

...És felkelt a nap és vele együtt mi is. A nap, amire már régóta vártunk, hiszen úti célunk és az odavezető út egyaránt legendás. Ez a nap Ausztriáról, Máriazellről fog szólni. Az út motorosok számára egy álom. Hercegkútról nagyon sokan jártak már erre, ők igazolhatják, hogy túl sok egyenes szakasz nincsen erre. Magas hegyek, mély völgyek mellett vezet ez az út. Mindenhol, településeken belül és kívül is rendezettség és tisztaság uralkodik. Nem győztünk eleget csodálkozni a táj szépségén. Ámulatunkat fikarcnyit sem befolyásolta, hogy körülbelül félúton eleredt az eső.

Egyszerűen egyikünk sem volt hajlandó tudomást venni róla. Azért az esőruhát felvettük. Élveztük az utazást. Aztán egyszer csak ott voltunk. Egy mesebeli városka bukkant fel a szemünk előtt. Hétköznapi lévén nem volt túl nagy a forgalom a városkában. Zarándokok sem voltak túl sokan. A főtéren, a kegytemplomhoz egészen közel találtunk egy motorok számára fenntartott ingyenes parkolót, ahol megállhattunk. Pont annyi hely volt még amennyire nekünk szükségünk volt. A templom homlokzatán, a toronyban kifüggesztett hatalmas fekete zászló és a templombelső díszítése is a napokban elhunyt trónörökösre, Habsburg Ottóra emlékeztetett. Előző este itt mondtak gyászmisét az emlékére.

A legenda szerint 1157. december 21-én este érkezett meg a környékre egy Magnus nevű bencés szerzetes St. Lambrechtből az ottani apát megbízására, hogy az itt élők lelkipásztora legyen. Magnus magával hozta fából faragott kedves Mária-szobrát is. Ám az utat egy helyen hatalmas szikla zárta el, amelytől nem tudott tovább menni. A szerzetes a Szűzanyához fordult segítségért, imája meghallgatásra talált, a szikla kettéhasadt, így Magnus folytathatta az útját. Megérkezvén a szobrot egy farönkre tette és kis fakápolnát épített köré ("Maria in der Zelle"), amely hamarosan a vidék hitéletének központjává vált.

Itt épült előbb egy román stílusú kápolna, majd az idők folyamán többször átépítették, bővítették már a gótikus irányzat szerint. 1644-ben megkezdődtek a templom barokk stílusú átépítésének munkálatai, amelyek 1780-ig tartottak. Ekkorra nyerte el mai méreteit és formáját. A XIV. században már kegyhelyként emlegetik a korabeli okmányok. Zarándokok érkeztek a mai Bajorország, Csehország, Franciaország, Itália, Horvátország, Lengyelország, Németország, Svájc területéről. Természetesen Ausztriából és Magyarországról jöttek a legnagyobb létszámú zarándokcsoportok, hogy a Celli Szűzanya oltalmát kérjék.

Korábban egyikünk sem járt itt, így egyik ámulatból a másikba estünk. Sajnos bent nem lehet fotózni, ezért ilyen fotót nem tudok mellékelni, de odabent nem is ez volt a lényeg. Mindegyikünk félrevonult kicsit.

Imádkoztunk mindazokért, akik otthon maradtak, akik fontosak nekünk és akik nem lehettek velünk. Imádságaink végeztével átsétáltunk a bazilika mögötti, kicsi barlangba, ahol gyertyát gyújtottunk elhunyt hozzátartozóink emlékére. A rengeteg gyertya lángja jóleső meleget varázsolt a pici helységbe. Jól esett kicsit elidőzni itt, mert kint csupán 15 fok volt. Csak tájékoztatásul: Sopronban, indulásunkkor kb. 30 fok lehetett. Bár sok mindenre fel voltunk készülve, ekkora hőmérsékletkülönbségre nem számítottunk. Ezt követően megnéztük a Szent Mihály kápolnát, mely tulajdonképpen egy nyolcszögletű torony. Ennek alagsorában (pincéjében?) gyűjtötték össze az egykori, templomkertben lévő temetőből származó csontokat. A kis rácsos ajtón benézve ezek láthatók mindenki számára.

Innen a Kálvária felé indultunk. Meglehetősen magasra kellett másznunk. Csakhamar azt vettük észre, hogy a kegytemplom 90 méter magas tornyát is felülről láthatjuk. A GPS tanúsága szerint a Kálvária keresztsíj 916 méter magasan állnak a tengerszint felett. A kilátás pazar volt. A környező hegyek „pipáltak”, a csúcsuk felhőben állt. A városka, mint egy kis ékszerdoboz terült el a lábunk előtt. Lefelé a Szent Forrás kápolnát szerettük volna meglátogatni, de itt nem volt szerencsénk. Éppen felújítás miatt el volt zárva a látogatók elől.

Közben az idő is elszaladt, így visszamentünk a bazilika szomszédságában lévő parkolóhoz, ahol szép számban találhatók szuvenír és kegytárgy árusok. Itt megvettük az ajándékainkat, és a városra jellemző mézeskalácsokat.

A hazafelé vezető utunk valamivel jobb volt, mivel már csak egy pár perces esővel kellett megküzdenünk. Viszonylag ügyesen vissza is értünk Sopronba. Úgy gondoltuk, a legjobb, ha megvacsorázunk és csak aztán megyünk vissza szállásunkra. Ez lett a vesztünk. Ugyanis az alatt a két perc alatt, amíg éttermet, illetve a borozót kerestük ránk szakadt az ég. Úgy megáztunk, mint még soha. Hogy „jobban” érezzük magunkat, az esőben bőven volt, olyan kb. cseresznye nagyságú jég is. Kicsit furcsán néztek ránk a borozóban, de megértőek voltak. Segítettek elhelyezkedni, mihamarabb kihozták a forró teát, stb.

Aki tehetette (mert nem vezetett) megkóstolhatta az itteni borvidékre jellemző bort, a kékfrankost is. Végül a mai napra feltette a koronát az a főtt, füstölt csülök, amit vacsora gyanánt elfogyasztottunk. Közben elállt, vagy legalább is kibírhatóra mérséklődött az eső és vissza tudtunk motorozni szállásunkra. Nehéz, de nagyon szép nap állt mögöttünk. Mindenkinek jól esett a pihenés.

3.nap

Túl gyorsan szalad az idő. Máris túl vagyunk motoros túránk felén. Innen már számíthatjuk úgy, hogy hazafelé megyünk, bár ez koránt sincs így. Péntek reggel reggelink elfogyasztását és a szállásunk kulcsainak leadását követően délfelé fordultunk.

Első állomásunk a közeli Nagycenken volt. A Széchenyi-családi fészket látogattuk meg. A kastély berendezését a II. világháború alatt széthordták, gyakorlatilag a csupasz falak maradtak csak. A most kiállított berendezési tárgyakat más kiállításoktól kapta a múzeum.

Mindaz a fejlesztés, ami Magyarországon történt és Széchenyi István nevéhez kötődött, az itt kiállításra került. Láthattuk a Lánchíddal kapcsolatos terveket, a lóversenyzés meghonosítását, a folyók szabályozását, a gőzhajózás és a vasút fejlődését. Nagyon szép makettek és sok magyar találmány kapott helyet a múzeum ezen részében.

Nagycenkről folytattuk utunkat a magyar tenger irányába. Ahogy a motorosok mondani szokták „egy seggel” (bocsánat!) mentünk le Keszthelyig, illetve Cserszegtomajig. A körülbelül 120 km megtétele után jól esett kinyújtózkodni és az ebédnek is volt helye.

Ha Keszthely akkor Festetics kastély. A XVIII. században Keszthely több nagy birokos tulajdonában volt. A legnagyobb tulajdonostól Pethő Jánostól 1739-ben vásárolta meg birtokait Festetics Kristóf. Ezután kezdte el építeni kastélyát, melyet többször átépítettek és bővítettek. Mostani formáját 1887-ben kapta meg. A kastély 101 helységből áll. Az előzőleg általunk látogatott kastélyoktól eltérően ezt nem viselte meg a világháború, mind a bútorgyűjteménye, mind a könyvtára épen maradt. A kastély parkja 42 hektáros, ma természetvédelmi terület.

Miután végignéztük a kastélyt és kicsit megpihentünk a parkban, tovább indultunk. Szigliget mellett bővült csapatunk. A tavalyi barátaink csatlakoztak hozzánk. Rövid motorozás következett a Balaton északi partján Tihanyig. Itt volt következő állomásunk: az apátság, ahol éppen esküvőt tartottak, így várunk kellett a bejutással. Az esküvő amúgy éppen kapóra jött, mivel már zárva lett volna a templom. Így viszont a szertartás után lehetőségünk nyílt egy röpke imára. Az idő gyorsan szaladt, nekünk pedig indulnunk kellett, mert már vártak ránk szállásadóink.

Tihanyból átkompoztunk Szántódra, ahonnan először csak Balatonszárszóig mentünk. Itt megkóstoltuk azt a fagylaltot, mely Naár Ati szerint a világon a legjobb J. Közben lesétáltunk a tópartra. Megnéztük József Attila emlékművét és megeztünk a hattyúkat. Az idővel továbbra is hadilábon álltunk, ezért hamarosan motorra pattantunk és most már meg sem álltunk Kötcséig. Kötcsé sok mindenről nevezetes, nekünk egy dologról egészen bizonyosan: itt lakik Naár Szilvi férjével, Sanyival, és lányaival: Klaudiával és Franival. Péntek éjszakára náluk húztuk meg magunkat. Szilvikék hatalmas vacsorával fogadtak minket. Mindegyikünk farkas éhes volt már, senkit sem kellett bízgatni, hogy szedjen a csülök pörköltből. A finom és kiadós vacsora után nyugovóra tértünk.

4.nap

Hamar ránk köszöntött túránk utolsó napjának reggele. Korai ébredést közös reggeli készítés követett. Pár percet szántunk némi karbantartásra is, majd a háziakkal közös fotók elkészítése után elindultunk, de még nem hazafelé: le a Balaton partra. Az előző három nap fáradságát egy kis fürdéssel, napozással próbáltuk kipihenni. Kicsit sajnáltuk, amikor délben a hőség ellenére újra motoros ruhába kellett öltöznünk. Jól esett volna még maradni. De az idő szaladt és nekünk indulnunk kellett. Várt az autópálya. Átsuhantunk a Kőröshegyi völgyhídon, amin eddig csak autóval mentünk át. Autóból csak a szalagkorlátot láttuk korábban, motorról már a tájat is. Az autópályából körülbelül ennyi volt érdekes. Jó tempóban haladtunk hazafelé. Egy kötelező megállást terveztünk, ismét egy főúri kastélynál. Ez pedig a gödöllői Grassalkovich kastély volt.

A kastély megépítésére 1735-ben adott megbízást Grassalkovich Antal gróf. Végső formáját az 1800-as évek elején érte el. 1867-ben a koronajavak birtokába került. Az országgyűlés döntése alapján a mindenkor uralkodó pihenő rezidenciája lett. Gyakran időzött itt Ferenc József, IV. Károly illetve családtagjaik. Különösen Erzsébet királyné szeretett itt tartózkodni. Neki külön részleget szenteltek a kiállításon. Továbbra is folytak átalakítások. Leginkább a lakrészek komfortosabbá tétele volt a cél, de új márványistállót, hatalmas kocsizínt is építettek, valamint átalakították a lovardát is.

A II. világháború idején falai között szovjet és magyar katonai alakulatok állomásoztak, azt követően termeiben szociális otthont és szükséglakásokat alakítottak ki, parkját felszabdalták. 1986-ban kezdődtek az állagmegóvási munkák. 1990-ben az utolsó szovjet katona is elhagyta falait és megszűnt a szociális otthon is. Azóta folyamatosan voltak a felújítások, és mondhatjuk, mára újra régi fényében pompázik. Köszönhető ez többek között annak is, hogy hazánk soros Európai Unió elnökségi üléseinek egy részét itt tartották.

A kastély megtekintése után, kicsit megkésve, de megébédeltünk. Innen már egyenes út vezetett hazáig. Nagyon sajnáltuk, hogy ilyen gyorsan eltelt a 4 nap.

Nagy kört tettünk meg, kb. 1400 km-t motoroztunk, nem éppen ideális körülmények között. Sok mindent láttunk, de nagyon sok látnivaló mellett elmentünk. Egy következő túra alkalmával talán ezekre is jut időnk.

Bányai István

Suli-naptár

Ismét véget ért a nyár, minden kis és nagyobb diáknak elkezdődött egy újabb tanév.

A hercegkúti iskolában már több éve hagyománynak számít, hogy szalonasütésre hívjuk vakáció végén egy estére a gyerekeket és a szülőket.

A Gombos-hegyen a Filagóriánál gyűltünk össze, sokan eljöttek, hiszen a gyerekek – különösen az elsősök – már nagyon izgatottan várták a találkozást az osztálytársaikkal és a tanítónénikkel. Ezen a kötetlen programon örömmel vették birtokukba a hegyet, bújócskáztak, játszottak, miközben a felnőttek beszélgettek.

A szalonasütés minden tanév kezdésénél jó alkalomnak bizonyul az iskolára való ráhangolódáshoz, az ismerkedéshez, a szülőkkal, családdal való kapcsolattartáshoz. Minden biznnyal az idén is elérte a célját, hiszen láthatóan jól érezték magukat a gyerekek és a felnőttek egyaránt.

A hivatalos **tanévnyitóra** szeptember elsején került sor az iskolában. Götzné Frikker Mária igazgatónő az alábbi köszöntővel nyitotta meg a 2011/2012-es tanévet.:

„Tanévnyitó ünnepségünkön tisztelettel és szeretettel köszöntöm vendégeinket, Polgármester Urat, Jegyző asszonyt, a szülőket, munkatársaimat és a gyerekeket!

Különleges alkalom ez a mai, hiszen külön köszönhetem annak a régi osztálynak az egykori osztálynak a diákjait, akik 60 éve kezdték iskolánkban az első osztályt. Gondolom, ők is ilyen meghatottan és izgatottan vettek részt az 1951-es tanévnyitón, mint most az elsősök. Az azóta eltelt 60 évben biztosan sok sikert és nehézséget is megéltek már, kívánok nekik a továbbiakban jó egészséget, hogy minden évben rendezzék meg az osztálytalálkozójukat és továbbra is tudják segíteni a fiatalokat, unokáikat!

Fogadják szeretettel tiszteletünk jeléül e szál virágot! Külön köszöntöm iskolánk új diákjait, a 10 kis első osztályost. Gondolom, nagyon kíváncsiak vagytok, milyen lesz az iskolás élet, hogy és mit fogtok itt tanulni, milyenek lesznek az új társaitok és a tanító nénik. A legfontosabb, ami a következő évben az iskolában történni fog, hogy megtanultok írni és olvasni. Azt kívánom nektek, érezzétek jól magatokat az iskolában, örömmel végezzétek a munkátokat, legyetek szorgalmasak!

De biztosan izgatottak a 2.3. és 4. osztályos gyerekek is, hiszen rájuk is új feladatok várnak ebben az új tanévben. Remélem, kipihentétek magatokat a nyáron, sokat játszottatok, nyaraltatok, táboroztatok és megújult erővel kezdtétek a tanulást. Szép, felújított környezetben indítjuk az évet, hiszen az önkormányzatnak köszönhetően a folyósók és a tantermek kifestve, felújítva várják a gyerekeket.

A személyi feltételekben is történt változás: szeretném bemutatni a 2 új napközis tanító nénit: Aranyosi Veronikát, aki az 1-4.osztályosok napközise lesz és Horváth Beátát, a 2-3.osztályosok napközis tanító nénijét.

A szülőknek azt kívánom, hogy ez a tanév is eredményes legyen, teljen örömeük gyermekeikben, továbbra is számítnak támogatásukra, segítségükre!

Egyben kívánunk minden diáknak a következő tanév-re sok szorgalmat, kitartást és jó eredményeket!

Tanítók

**„Maradandót csak úgy alkothatunk, ha megőriz-
zük értékeinket, ha merünk álmodni és van vízi-
ónk a jövőről, és ha összefogunk, amennyiben
erre képesek vagyunk, akkor nem marad el a si-
ker.”**

A fenti idézettel kezdte ünnepi beszédét a tanévnyitón
Rák József, Hercegkút polgármestere.

„Tisztelt Ünneplő Közösség! Tisztelt Pedagógusok,
Szülők, Vendégek, Kedves Tanulók!

Szeretettel köszöntök mindenkit a Gyöngyszem Né-
met Nemzetiségi Általános Iskola és Napköziotthonos
Óvoda 2011–2012-es tanévnyitó ünnepségén.

Megtisztelő számomra, hogy polgármesterként szólha-
tok az ünneplőkhöz annak az iskolának az udvarán,
ahová jó néhány évvel ezelőtt még diákként jártam.

A tanévkezdés sok mindenről szólhat, de a főszerep-
lők a tanulók, elsősorban az elsősök, akiket külön is
sok szeretettel üdvözlök. Ahogy nézem a kis elsősöket
az ünnep érzése, a várakozás izgalma tükröződik az
arcukon.

Köszöntöm azokat az egykori elsősöket is, akik épen
60 évvel ezelőtt lépték át ennek az iskolának a küszö-
bét. Nyolc éven át koptatták itt az iskolapadot, mely-
nek során tanítóik oktató-nevelő munkájának köszön-
hetően olyan alapokra, fundamentumokra tettek szert,
olyan tudást sajátítottak el, melyekkel felvértezve vala-
mennyien bizakodva nézhetnek jövőjük elé.

Bizonyára furcsa érzés hatvan év távlatából ugyanab-
ban az épületben visszagondolni az első iskolaévekre,
az akkori tanítókra, az iskolai foglalkozásokra, progra-
mokra, a közös kirándulásokra, mindenre, amelyek
szép emlékeket idéznek, s összehasonlítani a múlt és a
jelen iskoláját.

Az eltelt 60 év az iskola életében sok változást hozott,
mialatt felnövekvő generációk sora szerezhette meg e
falak között a biztos tudás alapjait, egy azonban nem
változott, az iskola folyamatosan betöltötte azt a szere-
pét, funkcióját, az alapfokú oktatást – nevelést, amely-
re elődeink szánták és felépítették ezt a szép épületet.

Amikor kis srác voltam a szeptember eljövételét ve-
gyes érzésekkel fogadtam. Sajnáltam a múlt nyarat, a
tovatűnő napot, a kalandozásokat, de amikor a füzetet
kötöttük, és ragasztottuk a címkéket, mert az isko-
lakezdés ott volt a küszöbön, elfogott a kíváncsiság, az
újváras izgalma. Most sincs másként. Szeptember zárja
le igazán a tanévet és nyitja meg a következőt. Ilyen-
kor mindannyian egy kicsit visszatekintünk, mi történt
velünk idáig. De előre is nézzünk, letisztult tervekkel
vagy még fészületlen gondolatokkal.

Örömmel tölt el, hogy Hercegkúton sok éve nem ta-
pasztalt, magas létszámú gyereksereg tölti meg az isko-
lát, mely intézmény immár 83. éve látja el folyamato-
san feladatát, fontos szerepet betöltve a község életé-
ben.

Az előttünk álló tanév a 83. ezen épület falai között.
Ez a folytonosság ékes bizonyítéka annak, hogy a her-
cegkúti kisiskola képes megújulni, és folytatni azt a ha-
gyományt, amely intézményünket a nehéz időkben
is megtartotta. A folytatáshoz kell bölcsesség, hit, ösz-
szefogás, és mindenek előtt magas színvonalú munka.
Beleértve tanítókat, tanulókat.

Hercegkút Község Önkormányzata mindig kiemelt
feladatának tekintette az oktatás, nevelés feltételeinek
megteremtését, a tanuláshoz, a tanításhoz megfelelő
körülmények biztosítását a diákok és a tanítók számá-
ra. Míg máshol iskolákat, óvodákat, zártak be, addig az
önkormányzat igyekezett sokszor erejét megfeszítve
fenntartani az intézményt. De úgy gondolom megérte.
Az elmúlt évek pályázati lehetőségeinek megragadásá-
val újult meg az iskola külső homlokzata. A nyári szü-
netben elvégzett karbantartások után, ma úgy gondo-
lom megfelelő feltételek, körülmények mellett láthat-
nak munkához a pedagógusok és a kisiskolások.

Természetesen nem dőlhetünk hátra elégedetten, sok
tennivaló akad még ezen a területen is, gondolok itt az
iskola, az óvoda udvarának, környezetének rendbetéte-
lére, átalakítására, kibővítésére, az épület teljes belső
felújításra, korszerűsítésének elvégzésére.

A gyermekek számának folyamatos emelkedése miatt a
meglévő pedagóguslétszám megtartása mellett két pá-
lyakezdő pedagógus foglalkoztatására is lehetőség nyílt
iskolánkban, mely alapfeltétele a színvonalas oktató-
nevelő munkának.

Nem ismerjük még pontosan mi a kormányzati szán-
dék az alapfokú oktatás terén, s főleg milyen jövő vár
a kisiskolákra, hiszen a jogszabályi háttér még nem
ismert, de mindannyian érezzük, hogy változások előtt
állunk. A koncepció kidolgozása már elkezdődött,
melyről egyelőre annyit tudni: az értéken alapuló peda-
gógiai eljárásokat kiemelten támogatják.

A község vezetése nevében megígérhetem, hogy min-
den tőlünk telhetőt és elvárható meg fogunk tenni,
hogy ez az intézmény megmaradjon, működésének
folyamatosága meglegyen.

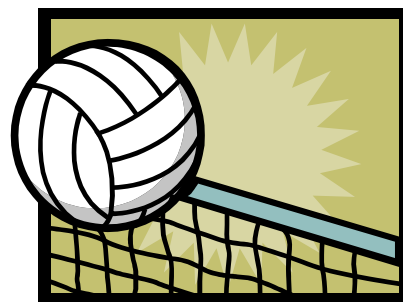
Hercegkút község történelem könyvében 261 oldal
már teleírtak, ránk vár a következő oldal. Úgy éljük és
úgy írjuk napjainkat, hogy utódaink, ha olvassák, elis-
meréssel hajtsanak fejet:

ez igen, így kell ezt csinálni.

Ehhez kívánok sok sikert mindenkinek.

Köszönöm, hogy meghallgattak!”

Rák József polgármester

A ZEMPLÉN Csoport Megye III. osztály 2011/2012. évi Labdarúgó bajnokság - őszi idény

1. forduló, szeptember 11. Vasárnap 16.00

Füzérkomlós - Hercegekút 2:0

IFI 0:9

Szemán P, Egyed S, Kiss G, Egyed A, Hoffmann L, Hoffman R, Ringer I, Kiss A,
Zajác Á (Pandák T), Szabó G (Braun Zs), Braun N

2. forduló, szeptember 18. Vasárnap 16.00

Hercegekút - Füzér 3:2

Stumpf A, Egyed S, Kiss G, Egyed A, Hoffmann L, Rák B (Hoffman R), Ringer I, Kiss A,
Zajác Á, Matisz T, Braun N

Gólszerzők: Egyed A(2), Egyed S

3. forduló, szeptember 25. Vasárnap 16.00

Kovácsvágás - Hercegekút 4:0

Szemán P, Egyed S, Kiss G, Hoffmann L, Rák B, Hoffman R, Ringer I (Egyed A),
Matisz T, Braun N, Pandák T, Szabó G

KÖZÉRDEKŰ TELEFONSZÁMOK

RENDŐRSÉG : 107,
SP-I RENDŐRKAPITÁNYSÁG: 513-030
MEZŐŐR : 06-30-9558494
POLGÁRŐRSÉG: 06-30-475 7133
ÖNKORMÁNYZAT: 346-101

Hercegekúti Hírek

Hercegekút község információs lapja

Kiadja: Hercegekútért Közalapítvány
Felelős kiadó: Borsósné Fischinger Henrietta
Szerkesztő: dr. Stumpf Enikő
Hercegekút, Petőfi u. 110.
Megjelenik: havonta
Nyilvántartási szám:
ISSN 2060-4483
Nyomdai munka: Sárospataki Nyomda